МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені В. Н. КАРАЗІНА

Методичні рекомендації для самостійної роботи здобувачів вищої освіти за навчальною дисципліною Лінгвокраїнознавство Великої Британії та США

рівень вищої освіти **перший (бакалаврський)**
галузь знань **03 – гуманітарні науки, 01 – освіта/педагогіка**
спеціальність **035 – філологія, 014 – середня освіта**
освітня програма **Англійська мова та література і переклад та друга іноземна мова, Німецька мова та література і переклад та англійська мова, Переклад (іспанська та англійська мов), Французька мова та література і переклад та англійська мова, Переклад (китайська та англійська мови), Середня освіта (англійська мова, друга іноземна мова та зарубіжна література)**
спеціалізація
035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша англійська, 035.043 Германські мови та літератури (переклад включно), перша німецька, 035.051 Романські мови та літератури (переклад включно), перша іспанська, 035.055 Романські мови та літератури (переклад включно), перша французька, 035.65 Східні мови та літератури (переклад включно), перша китайська, 014.02 Середня освіта (Мова та зарубіжна література)
вид дисципліни **вибіркова**
факультет **іноземних мов**

Методичні рекомендації схвалено на засіданні кафедри англійської філології та методики викладання іноземної мови
Протокол від "26" серпня 2026 року №1

Завідувач кафедри англійської філології та методики викладання іноземної мови
Ірина МОРОЗОВА

Методичні рекомендації погоджено науково-методичною комісією факультету іноземних мов
Протокол від "26" серпня 2026 року №7

Голова науково-методичної комісії факультету іноземних мов Анна КОТОВА

Харків – 2026

Загальні положення щодо організації самостійної роботи здобувачів вищої освіти

Самостійна робота здобувачів вищої освіти є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом у час, вільний від обов'язкових та вибіркових навчальних дисциплін; вона регламентується «Положенням про організацію освітнього процесу у Харківському національному університеті імені В. Н. Каразіна». Університет має забезпечувати для осіб, які навчаються, професійну підготовку на рівні кращих університетів світу, формування необхідних фахових і загальних компетентностей, зокрема: *вміння самостійно навчатися і критично мислити.*

Самостійна робота здобувачів освіти 3 курсу за навчальною дисципліною «Лінгвокраїнознавство Великої Британії та США» включає опрацювання навчального матеріалу за темою (робота з конспектом лекцій з лінгвокраїнознавства Великої Британії, з електронним конспектом лекцій з лінгвокраїнознавства США, у т.ч. з активною лексикою), роботу з підручником Денісов О. І. Шість англомовних країн. Харків: Константа, 2007. 304 с. та з інтернет-джерелами.

Навчальний час, відведений на самостійну роботу, регламентується навчальним планом і складає 58 годин за денною формою навчання та 80 годин за заочною формою навчання. Зміст самостійної роботи визначається робочою програмою навчальної дисципліни, методичними матеріалами, завданнями та рекомендаціями науково-педагогічного працівника.

Методичні матеріали для самостійної роботи здобувачів вищої освіти передбачають можливість проведення самоконтролю, адже містять ключі до усіх пропонованих засобів тестування знань. Для самостійної роботи рекомендуються відповідні наукові матеріали країнознавчого характеру.

Контроль засвоєння навчального матеріалу дисципліни, віднесеного на самостійну роботу, є обов'язковим. Форми контролю визначаються робочою програмою навчальної дисципліни і можуть включати тести на множинний вибір позааудиторно – self-assessment за допомогою ключа до тесту, що надається; аудиторно: feedback від викладача – коментарі щодо тестів; фронтальне опитування; поточне тестування в режимі on-line (питання множинного вибору).

Розподіл годин для самостійної роботи по темах

Розділ 1	Денна форма	Заочна форма
Тема 1.1.	3	9
Тема 1.2.1.	4	8
Тема 1.2.2.	4	9
Тема 1.3.	3	8
Тема 1.4.	3	-

Тема 1.5.	4	8
Тема 1.6.	4	-
Тема 1.7.	4	8
Разом за розділом 1	29	50
Розділ 2		
Тема 2.1.	3	7
Тема 2.2.1.	4	8
Тема 2.2.2.	4	7
Тема 2.3.	3	8
Тема 2.4.	3	-
Тема 2.5.	4	-
Тема 2.6.	4	-
Тема 2.7.	4	-
Разом за розділом 2	29	30
Усього годин	***58***	***80***

Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1.	Особливості лінгвокультурної спільноти Канади. Опрацювання матеріалу за темою (робота з конспектом лекцій з лінгвокраїнознавства Великої Британії, у.ч. з активною лексикою, підручником Денісов О. І. Шість англомовних країн. Харків: Константа, 2007. С.6–83; та інтернет-джерелами). Підготовка до усного опитування	9	16
2.	Особливості лінгвокультурної спільноти Південно-Африканської Республіки. Опрацювання матеріалу за темою (робота з конспектом лекцій з лінгвокраїнознавства Великої Британії, у.ч. з активною лексикою, підручником Денісов О. І. Шість англомовних країн. Харків: Константа, 2007. С.84–115; та інтернет-джерелами). Підготовка до усного опитування	10	17
3.	Особливості лінгвокультурної спільноти Республіки Ірландія. Опрацювання матеріалу за темою (робота з конспектом лекцій з лінгвокраїнознавства Великої Британії, у.ч. з активною лексикою, підручником Денісов О. І. Шість англомовних країн. Харків: Константа, 2007. С.84–115; та інтернет-джерелами). Підготовка до поточного тесту.	10	17

4.	Опрацювання матеріалу за темою (робота з електронним конспектом лекцій з лінгвокраїнознавства США, у.ч. з активною лексикою, підручником Денісов О. І. Шість англомовних країн. Харків: Константа, 2007. С.146–197; та інтернет-джерелами). Підготовка до усного опитування.	9	10
5.	Особливості лінгвокультурної спільноти Нової Зеландії. Опрацювання матеріалу а темою (робота з електронним конспектом лекцій з лінгвокраїнознавства США, у.ч. з активною лексикою, підручником Денісов О. І. Шість англомовних країн. Харків: Константа, 2007. С.198–231; та інтернет-джерелами). Підготовка до усного опитування	10	10
6.	Особливості лінгвокультурної спільноти Індії. Опрацювання матеріалу за темою (робота з електронним конспектом лекцій з лінгвокраїнознавства США, у.ч. з активною лексикою, підручником Денісов О. І. Шість англомовних країн. Харків: Константа, 2007. С.232–277; та інтернет-джерелами). Підготовка до поточного тесту.	10	10
Усього годин		**58**	**80**

Вимоги до здобувачів вищої освіти

Під час самостійної роботи здобувачі вищої освіти мають освоїти основні поняття та процеси суспільно-політичного та культурного життя Сполученого Королівства, США, Канади, ЮАР, Республіки Ірландія, Австралії, Нової Зеландії, Індії, навчитись узагальнювати відомості з географії, історії та сучасного життя англомовних країн, працюючи, у тому числі, із підручниками та посібниками з лінгвокраїнознавства, лінгвокраїнознавчими словниками, укладеними вітчизняними та зарубіжними авторами, використовувати інформаційні та комунікаційні технології, розвивати аналітичні навички та незалежність мислення.

Форми контролю та критерії оцінювання

Завдання, винесені на самостійну роботу здобувачів вищої освіти, включені в тестові завдання для оцінювання роботи здобувачів вищої освіти у семестрі та в заліковій роботі. Поточний та підсумковий контроль передбачає обов’язковий feedback від викладача. Відповідні критерії оцінювання наведено в Робочій програмі навчальної дисципліни.

Рекомендоване методичне забезпечення

Основна література

1. Морозова І.І. Матеріали лекцій «Лінгвокраїнознавство Великої Британії». Х., 2009. 100с.
2. Денісов О.І. Шість англомовних країн. Харків: Константа, 2007. 304 с.

Допоміжна література

1. Морозова І.І., Афанасьєва Ю.О. Конструювання дискурсивної особистості президента США в інавгураційних промовах. *Актуальні питання гуманітарних наук : міжвуз. зб. наук. пр. молодих вчених Дрогобицького держ. пед. ун-ту імені Івана Франка*. 2024. Вип. 75, Т. 2. С. 171-176. DOI https://doi.org/10.24919/2308-4863/75-2-26
2. Морозова І.І., Вакуленко А.І. Стратегії і тактики британського парентального дискурсу: історична перспектива. *Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Сер. «Іноземна філологія. Методика викладання іноземних мов».* 2023. Вип. 97. С. 22–29. https://doi.org/10.26565/2786-5312-2023-97-03
3. Морозова І.І., Коряк О.С. Послання Президента США «Про стан країни» як ритуалізований тип політичного дискурсу. *Сучасні дослідження з іноземної філології.* 2025. № 1(27). С. 162–171 DOI https://doi.org/10.32782/2617-3921.2025.27.162-171
4. Морозова О.І., Морозова І.І., Селятіна М.І. Тронна промова британських монархів як ритуалізований тип дискурсу. *Наукові записки Бердянського державного педагогічного університету. Філологічні науки.* 2026. Вип. 26. С. 139-147 https://doi.org/10.32782/2412-933X/202
5. P. Harvey, R. Johnes. Britain Explored. Longman, 2002. 240 p.
6. S.S. Birdsall, Florin J. Outline of American Geography. Washington, 1992 132p.
7. H. Cincotta. An Outline of American History. US Information Agency, 1994. 420 p.
8. Luther S. Ludeteke (ed). Making America: The Society and Culture of the USA. Washington: US Information Agency, 1990. 488 p.
9. D.S. Stevenson. American Life and Institutions. Stuttgart, 1998. 146 p.
10. R. Targonski. Outline of American Government. US Department of State, 1989. 126 p.

11. Інформаційні ресурси

http://www.british-study.com
http://www.royal.gov.uk
http://www.whitehouse.gov
http://dublin.usembassy.gov/teaching_materials.html
http://www.hum.au.dk/engelsk/asca/onWWW/resources.htm
http://www.colorado.edu/AmStudies/denver.htm